به نام خدا

نام درس: مبانی بینایی

نام استاد: دکتر محمدی

نام و نام خانوادگی: نیوشا یقینی

شماره دانشجویی: 98522346

گزارش تمرین: HW3

تاريخ: 1403/01/25

سوال 1:

این سوال تئوری است.

(a) برای تصویری مانند I(x,y) ، بردار گرادیان VI(x,y) را محاسبه کنید. (نوشتن روابط کافی است.)

بردار گرادیان یک تصویر (X, y) نشان دهنده نرخ تغییر شدت (روشنایی) در هر نقطه از تصویر است. بردار گرادیان در واقع یک میدان برداری است که از مشتقات جزئی X و Y تشکیل شده است و اساسا جهت و میزان تغییر شدت را در هر مکان پیکسل توصیف می کند.

فرمول گرادیان به شرح زیر است.

$$\nabla f(x,y) = \begin{bmatrix} g_x \\ g_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial f}{\partial x} \\ \frac{\partial f}{\partial y} \end{bmatrix}$$

• گرادیان تابع دوبعدی f به صورت زیر تعریف میشود:

بنابراین در مرحله اول برای محاسبه گرادیان باید مشتق x و y را به ازای هر پیکسل بدست آوریم. فرمول مشتق گیری تصویر به شرح زیر است.

Finite diff.	$\frac{\partial I[x_m, y_n]}{\partial x} \approx \frac{I[x_m + \epsilon, y_n] - I[x_m - \epsilon, y_n]}{\epsilon}$	$\frac{\partial I[x_m, y_n]}{\partial y} \approx \frac{I[x_m, y_n + \epsilon] - I[x_m, y_n - \epsilon]}{\epsilon}$
Kernel	-1 0 1	-1 0 1

$$\nabla I(x,y) = \left[\frac{I(x+1,y) - I(x-1,y)}{2}, \frac{I(x,y+1) - I(x,y-1)}{2} \right]$$

b) چرا محاسبه این بردار مفید میباشد؟

محاسبه بردار گرادیان یک تصویر برای کارهای مختلف پردازش تصویر و بینایی کامپیوتری مفید است. در ادامه چند دلیل برای مفید بودن آن نام میبریم:

تشخيص لبه:

اندازه گرادیان نشان دهنده نرخ تغییر شدت در تصویر است. تغییرات شدید در شدت روشنایی معمولاً در لبه های تصویر رخ میدهد. اگر بردار گرادیان محاسبه شود، میتوان این لبهها را با شناسایی مناطقی که اندازه گرادیان در آنها زیاد است، تشخیص داد.

استخراج ویژگی:

بردار گرادیان اطلاعات ارزشمندی در مورد ساختار محلی تصویر ارائه میدهد. ویژگی هایی مانند گوشه ها، اتصالات و مرزهای بافت را می توان از اطلاعات گرادیان استخراج کرد.

تشخيص اشياء:

در وظایف تشخیص و شناسایی شی، شناسایی ویژگی های متمایز بسیار مهم است. بردار گرادیان به استخراج ویژگی هایی کمک میکند که برای تمایز بین اشیاء مهم هستند.

جریان نوری:

با تخمین جریان نوری می توان حرکت اجسام در فریم های متوالی یک دنباله ویدیو را ردیابی کرد. از بردار گرادیان برای محاسبه جریان نوری با ردیابی تغییرات شدت از یک فریم به فریم دیگر، استفاده می شود.

بهبود تصویر:

اطلاعات گرادیان را می توان برای تکنیک های بهبود تصویر مانند شارپ کردن استفاده کرد، که در آن از بزرگی گرادیان برای تأکید بر لبه ها و جزئیات در تصویر استفاده میشود.

فشرده سازی تصویر:

اطلاعات گرادیان را میتوان برای الگوریتم های فشرده سازی تصویر مورد سوء استفاده قرار داد. برای مثال، در تکنیکهای فشرده سازی مبتنی بر گرادیان، گرادیانها کوانتیزه و کدگذاری میشوند تا محتوای تصویر را بهطور کارآمد نشان دهند.

ثبت تصوير:

تکنیکهای مبتنی بر گرادیان اغلب در ثبت تصویر استفاده میشوند، جایی که هدف، تراز کردن چندین تصویر از یک صحنه است که از دیدگاههای مختلف یا در زمانهای مختلف گرفته شدهاند. اطلاعات گرادیان به تخمین پارامترهای تبدیل مورد نیاز برای ثبت کمک می کند.

دید استریو:

در کارهای بینایی استریو یا تخمین عمق، اطلاعات گرادیان میتواند برای محاسبه اختلاف بین نقاط متناظر در جفتهای تصویر استریو استفاده شود، که سپس برای تخمین عمق اشیاء در صحنه استفاده میشود.

به طور کلی، بردار گرادیان اطلاعات مهمی در مورد ساختار محلی و ویژگیهای یک تصویر ارائه میکند و آن را به ابزاری اساسی برای پردازش تصویر مختلف و برنامههای بینایی کامپیوتری تبدیل میکند.

c) اندازه گرادیان تعریف شده روی صفحه تصویر (x, y) محاسبه کنید. (نوشتن روابط کافی است.)

بزرگی گرادیان که اغلب به صورت $|\nabla|$ نشان داده می شود، قدرت تغییر شدت را در هر مکان پیکسل در تصویر، نشان می دهد.

فرمول اندازه گرادیان به شرح زیر است.

$$M(x,y) = \| \nabla f \| = \mathrm{mag}(\nabla f) = \sqrt{g_x^2 + g_y^2} \; pprox |g_x| + |g_y|$$
 اندازه گرادیان •

این فرمول بزرگی گرادیان را در هر مکان پیکسل در تصویر ارائه میدهد که نشان دهنده قدرت تغییر شدت در آن نقطه است.

بنابراین به تبع از فرمول بالا اندازه گرادیان برای هر پیکسل بصورت زیر تعریف میشود:

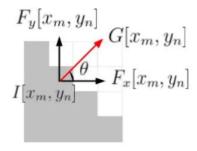
$$|\nabla I(x,y)| = \sqrt{\frac{I(x+1,y) - I(x-1,y)}{2}}^2 + (\frac{I(x,y+1) - I(x,y-1)}{2})^2$$

d) جهت گرادیان تعریف شده روی صفحه تصویر (x, y) را محاسبه کنید. (نوشتن روابط کافی است.)

جهت گرادیان که اغلب با θ نشان داده می شود، جهت گیری تغییر شدت روشنایی را در هر مکان پیکسل در تصویر نشان می دهد.

فرمول جهت گرادیان به شرح زیر است.

$$\alpha(x,y) = \operatorname{dir}(\nabla f) = \operatorname{atan2}(g_y, g_x)$$
 • جهت گرادیان

این فرمول زاویه (جهت) بردار گرادیان را در هر پیکسل تصویر، بر حسب رادیان نسبت به محور x مثبت محاسبه می کند و درواقع که جهت گیری تغییر شدت روشنایی را در آن نقطه نشان می دهد. نتیجه معمولاً در محدوده $[\pi,\pi]$ است.

بنابراین به تبع از فرمول بالا اندازه گرادیان برای هر پیکسل بصورت زیر تعریف میشود:

$$\theta(x,y) = atan2(\frac{I(x,y+1) - I(x,y-1)}{2}, \frac{I(x+1,y) - I(x-1,y)}{2})$$

e) نحوه استفاده از بردار گرادیان رادر آشکارساز لبه Canny توضیح دهید. (مراحل اصلی آن و مزایای آن نسبت به رویکردهای جایگزین را بنویسید.)

لبه یاب Canny یکی از پرکاربردترین و موفق ترین روشهای لبهیابی است، که از اطلاعات گرادیان برای شناسایی لبه ها در یک تصویر استفاده می کند. این شامل چندین مرحله است و بردار گرادیان نقش مهمی در عملکرد آن ایفا می کند.

این لبه یاب از 4 گام اساسی تشکیل می شود:

• هموار کردن تصویر با استفاده از فیلتر گاوسی:

صاف کردن و هموارسازی تصویر اولین گام است که باعث کاهش نویز در تصویر می شود. معمولاً با اعمال یک فیلتر گاوسی روی تصویر به دست می آید. صاف کردن به حذف نویز با فرکانس بالا کمک می کند و منجر به تشخیص کاذب لبه می شود.

• محاسبه گرادیان:

پس از صاف کردن تصویر، گرادیان شدت روشنایی تصویر محاسبه می شود تا مقدار و جهت تغییر شدت در هر مکان پیکسل مشخص شود. (معمولاً از عملگر Sobel برای محاسبه گرادیان های افقی و عمودی استفاده می شود.)

• حذف مقادير غيربيشينه:

در این مرحله از الگوریتم با حذف اندازه های غیرحداکثری لبه های بالقوه، شناسایی میشوند. این شامل اسکن در امتداد جهت گرادیان و حفظ تنها حداکثرهای محلی در بزرگی گرادیان است. پیکسلهایی که حداکثر محلی نیستند، حذف میشوند (بر روی صفر تنظیم میشوند).

• آستانه گذاری دو مرحلهای:

در نهایت، پیکسل های لبه، بر اساس آستانه گذاری (Thresholding) انتخاب می شوند. دو مقدار آستانه استفاده می شود: یک آستانه بالا (T-high) و یک آستانه پایین (T-low). پیکسل هایی با اندازه گرادیان بالاتر (T-high) به عنوان عنوان پیکسل های "لبه قوی" در نظر گرفته می شوند، در حالی که پیکسل های بین (T-low) و (T-high) به عنوان پیکسل های "لبه ضعیف" تنها در صورتی به عنوان لبه های اصلی شناخته خواهند شد که به پیکسل های لبه قوی متصل باشند.

مزایای آشکارساز لبه Canny نسبت به روش های جایگزین:

• مكان يابى دقيق لبه:

آشکارساز لبه Canny به دلیل توانایی خود در بومی سازی دقیق لبه ها در یک تصویر، به لطف مرحله "حذف مقادیر غیربیشینه" شناخته شده است.

مقاوم در برابر نویز:

با اجرای هموارسازی گاوسی به عنوان مرحله اولیه، آشکارساز لبه Canny در برابر نویز مقاوم است و نقشه های لبه تمیزتری را در مقایسه با روش های دیگر تولید می کند.

• آستانه قابل تنظیم:

استفاده از دو مقدار آستانه در مرحله "آستانه گذاری دو مرحلهای" امکان انعطاف پذیری در تشخیص لبه را فراهم می کند.

• لبههای عرض تک پیکسل:

آشکارساز لبه Canny معمولاً لبههای عرض تک پیکسلی تولید می کند که در بسیاری از کاربردها مانند تشخیص اشیا و استخراج ویژگی مطلوب است.

به این معنا که لبه های شناسایی شده توسط الگوریتم معمولاً دارای عرض تنها یک پیکسل در نقشه لبه به دست آمده هستند. به عبارت دیگر، لبه ها با یک خط باریک از پیکسل ها نشان داده می شوند، جایی که هر پیکسل مربوط به محل دقیق لبه در تصویر اصلی است.

f) از عملگر لاپلاسین میتوان برای تشخیص لبه استفاده کرد. اما غالبا در عمل برای تشخیص لبه از همان عملگرهای Sobel و Canny استفاده میشود. چرا عملگر لاپلاسین عملگر خوبی برای تشخیص لبه نیست؟ (3 دلیل ذکر کنید.)

در حالی که عملگر Laplacian را میتوان برای تشخیص لبه استفاده کرد، در عمل در مقایسه با عملگرهایی مانند Sobel و Canny به طور معمول استفاده نمی شود. چند دلیل برای این وجود دارد:

• حساسیت به نویز:

عملگر لاپلاسین به نویز در تصویر بسیار حساس است. از آنجایی که مشتق دوم شدت تصویر را محاسبه می کند، نویز را تقویت می کند که منجر به تشخیص لبههای نادرست و یک نقشه لبه نویزدار می شود. در مقابل، عملگرهایی مانند Sobel و Canny معمولاً یک مرحله هموارسازی (مانند فیلتر گاوسی) را برای کاهش نویز قبل از تشخیص لبه در نظر می گیرند که باعث می شود در تصاویر نویزدار بهتر عمل کنند.

• پاسخهای دو لبه (Double Edge Responses):

"پاسخهای دو لبه"، که به عنوان "پاسخهای لبههای چندگانه" یا "دو برابر شدن لبه" نیز شناخته میشوند، زمانی رخ می دهند که یک الگوریتم تشخیص لبه بیش از یک یال را برای یک لبه موجود در تصویر اصلی شناسایی کند. این پدیده به ویژه در روشهای تشخیص لبه که از عملگرهای مبتنی بر مشتق دوم استفاده می کنند، رایج است. این اتفاق به فرآیند تشخیص لبه پیچیدگی می افزاید و ممکن است به مراحل پس از پردازش اضافی نیاز داشته باشد.

عملگر لاپلاسین نیز مشتق دوم شدت تصویر را محاسبه می کند که نواحی تغییر شدت سریع را برجسته می کند. در تشخیص لبه، عملگر لاپلاسین اغلب برای یافتن نقاطی که شدت آن به سرعت تغییر می کند، استفاده می شود که نشان دهنده وجود لبه ها است. با این حال، عملگر لاپلاسین یک آشکارساز صفر-تقاطع است، به این معنی که تلاقی های صفر را در مشتق دوم، مربوط به مناطقی که شدت از افزایش به کاهش یا بالعکس (شیب مثبت و شیب منفی) تغییر می کند، تشخیص می دهد. در نتیجه، ممکن است لبهها را در هر دو طرف یک لبه تشخیص دهد که منجر به پاسخهای دو لبه می شود.

• مكان يابي ضعيف:

عملگر لاپلاسین تمایل به محلی سازی ضعیف لبه ها دارد، به خصوص برای لبه های ضخیم یا لبه هایی که تغییرات شدت روشنایی تدریجی دارند. این می تواند منجر به تار شدن یا نادقیق بودن نقشههای لبه شود و محلیسازی دقیق لبه ها در تصویر را دشوار کند. در مقایسه، اپراتورهایی مانند Sobel و Canny اغلب با محاسبه دقیق بزرگی و جهت گرادیان، محلیسازی بهتر لبه را ارائه می دهند و امکان تشخیص دقیق تر لبه را فراهم می کنند.

سوال 2:

این سوال عملی است و در اینجا گزارش آن آورده شده است.

a) تصویر 1.jpg و 2.jpg را از پوشهی Q2 بخوانید. تبدیل فوریه هر تصویر را محاسبه کنید و دامنه و فاز هر تصویر را نمایش دهید.

> ابتدا تصاویر را میخوانیم. تصویر 1:

تصوير 2:

یادآوری تبدیل فوریه:

تبدیل فوریه یک سیگنال ورودی را به صورت مجموعی از جملات سینوسی تجزیه میکند. فرمول های تبدیل فوریه نیز به شرح زیر هستند.

$$f(x,y) = \frac{1}{MN} \sum_{u=0}^{M-1} \sum_{v=0}^{N-1} F(u,v) e^{+j2\pi(ux/M + vy/N)}$$

$$F(u,v) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x,y) e^{-j2\pi(ux/M + vy/N)}$$

$$Magnitude = |F(u, v)| = \sqrt{Re^{2}(u, v) + Im^{2}(u, v)}$$

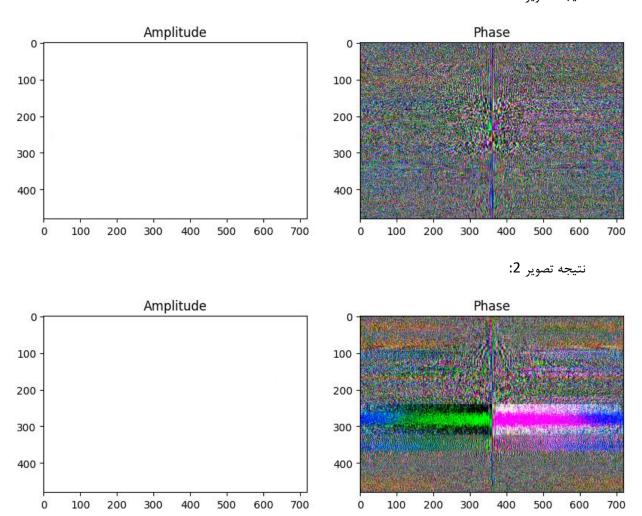
$$Phase = \varphi(u, v) = atan2(Im(u, v), Re(u, v))$$

برای محاسبه تبدیل فوریه یک تصویر و نمایش دامنه و فاز آن، می توان از الگوریتم تبدیل فوریه سریع (FFT) ارائه شده توسط کتابخانههایی مانند NumPy و OpenCV استفاده کرد. همچنین می توان از تابع scipy که در کتابخانه scipy ارائه شده نیز استفاده کرد. (هر دو مورد پیاده سازی شده اند.)

مرحله 1:

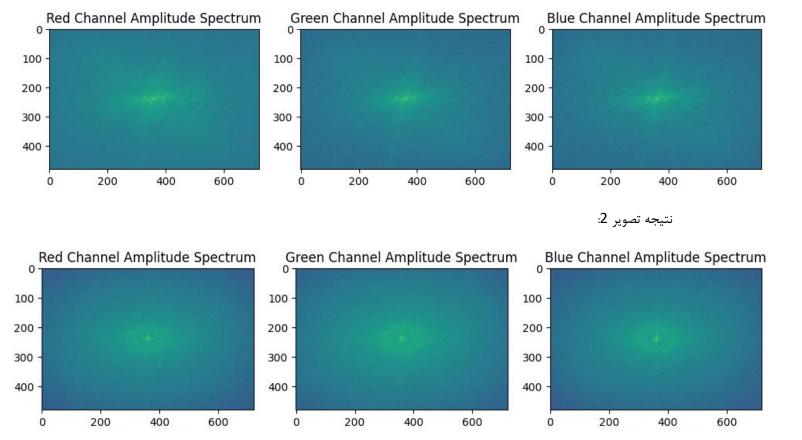
در مرحله اول با استفاده از دو روش بالا از تصویر رنگی تبدیل فوریه گرفتیم و در قسمت دامنه چیزی نمایش داده نشد، این به آن دلیل است که طیف دامنه نشان دهنده بزرگی ضرایب تبدیل فوریه است که محتوای فرکانس تصویر را نشان می دهد. هنگامی که تبدیل فوریه یک تصویر رنگی را محاسبه می کنیم، اساساً تبدیل فوریه را برای هر کانال رنگی به طور جداگانه محاسبه می کنیم، که منجر به ایجاد سه طیف دامنه جداگانه (یکی برای هر کانال رنگی) می شود. و دامنه ممکن است به خوبی نمایش داده نشود زیرا اساساً بزرگی ترکیبی سه کانال رنگی را نشان می دهد. این می تواند به مقادیری منجر شود که برای نمایش صحیح در محدوده رنگی معمولی 8 بیتی (0-255) بسیار بزرگ هستند. برای پرداختن به این موضوع، می توانید قبل از محاسبه تبدیل فوریه و تجسم طیف دامنه آن، طیف دامنه هر کانال رنگی را به طور جداگانه تجسم کنید یا تصویر رنگی را به مقیاس خاکستری تبدیل کنید.

نتيجه تصوير 1:

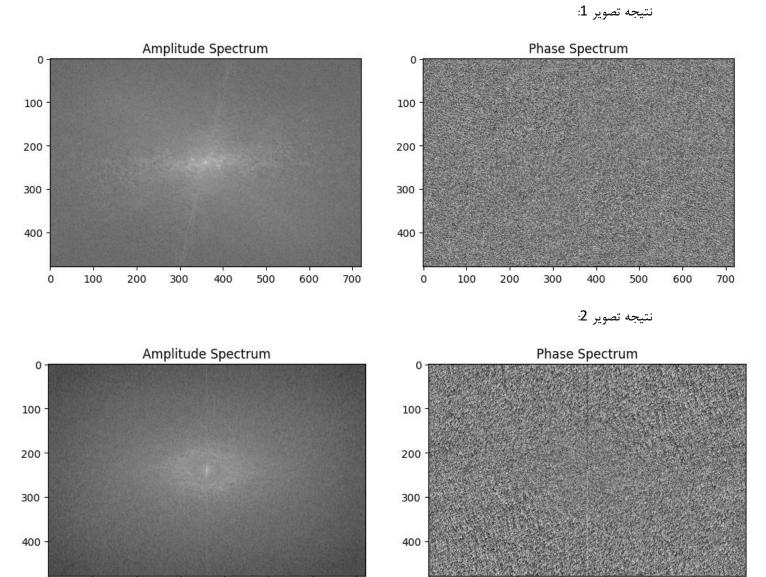

• مرحله 2: در مرحله بعد تبدیل فوریه را برای هر یک از کانال های رنگی تصویر محاسبه کردیم.

نتيجه تصوير 1:

• مرحله 3: و در انتها نیز تبدیل فوریه را برای تصویر در مقیاس خاکستری (gray scale) انجام دادیم.

تحليل نتيجه:

تجزیه و تحلیل دامنه و پاسخ های فازی تصویر در مقیاس خاکستری به درک محتوای فرکانس و تغییرات فضایی در تصویر کمک می کند.

در زمینه تحلیل فوریه و تجسم طیف دامنه، "نقاط نور" به طور معمول فرکانسهای پایین را نشان میدهند، در حالی که "مناطق تاریک" با فرکانسهای بالا مطابقت دارند.

همچنین دقت شود که فرکانس 0 را در نمایش دامنه در وسط تصویر قرار می دهیم.

فركانس هاى پايين:

اجزای فرکانس پایین در یک تصویر با الگوها یا ساختارهای صاف و به آرامی متغیر مطابقت دارند.

این مؤلفههای فرکانس پایین، ویژگیهای کلی تصویر، مانند روشنایی کلی، گرادیانهای در مقیاس بزرگ، و خطوط گسترده را ثبت میکنند. در حوزه فوریه، فرکانس های پایین با ضرایب نزدیک به مرکز طیف نمایش داده می شوند. [3]

فركانس هاي بالا:

اجزای فرکانس بالا در یک تصویر نشان دهنده نوسانات یا تغییرات سریع یا جزئیات دقیق هستند. این اجزای فرکانس بالا ویژگیهای محلی، لبههای تیز، جزئیات بافت و الگوهای ظریف را ثبت میکنند. در حوزه فوریه، فرکانسهای بالا با ضرایب دورتر از مرکز طیف نشان داده می شوند. [3]

بنابراین با توجه به توضیحات بالا برای تصویر 1، یعنی گورخر است، بنظر میرسد که تغییرات شدت روشنایی افقی بصورت smooth یا غیر شدید هستند، و در بقیه ی نقاط به نسبت حالت افقی در میانه تصویر تغییرات شدت بیشتری دارند.

و در مورد تصویر 2، یعنی پلنگ، به نظر میرسد که تغییرات شدت ابتدا کم اما دوباره زیاد میشود، و دوباره کم، به نوعی انگار تغییرات روی خود پلنگ کم و در مرز پلنگ و اطراف زیاد و دوباره کم میشود.

نکته: cell های اضافه ای در کدها برای نمایش تصاویر بالا گذاشته شده است.

b) جای فاز دو تصویر را عوض کنید و تبدیل فوریه معکوس بگیرید. سپس تصاویر حاصل را نمایش دهید. از این آزمایش چه نتیجه ای می گیرید؟

برای انجام این قسمت، مراحل زیر را انجام میدهیم:

- محاسبه تبدیل فوریه 2 تصویر و بدست آوردن فاز و دامنه آنها
- برای تصویر 1، دامنه خودش و فاز تصویر 2 را ترکیب میکنیم و به تابع معکوس فوریه گیر میدهیم.
- برای تصویر 2، دامنه خودش و فاز تصویر 1 را ترکیب میکنیم و به تابع معکوس فوریه گیر میدهیم.

تغییر فاز دو تصویر در حالی که دامنه آنها را بدون تغییر نگه داریم، منجر به اثراتی در پردازش تصویر میشود. که در ادامه به آن ها اشاره کرده ایم:

انتقال بافت:

با جابجایی اطلاعات فاز بین دو تصویر، امکان انتقال ویژگی های بافت یک تصویر به تصویر دیگر وجود دارد. این می تواند در برنامه هایی مانند انتقال سبک، که در آن بافت یک تصویر به محتوای تصویر دیگر اعمال می شود، مفید باشد.

فيوژن تصوير:

تعویض فاز بین تصاویر میتواند برای تکنیک های ترکیب تصویر استفاده شود. با ترکیب دامنه یک تصویر با فاز تصویر دیگر، میتوانید تصویر جدیدی ایجاد کنید که جزئیات ساختاری هر دو تصویر ورودی را حفظ کند.

جلوه های بصری:

تغییر فاز تصاویر می تواند منجر به جلوه های هنری یا اعوجاج بصری شود. به عنوان مثال، تعویض فاز تصاویر طبیعی با نویز تصادفی می تواند تصاویر انتزاعی یا سورئالیستی ایجاد کند.

استحکام در برابر فشرده سازی:

در برخی موارد، اصلاح فاز یک تصویر با حفظ دامنه آن میتواند تصویر را در تکنیک های فشرده سازی قوی تر کند. این به این دلیل است که ادراک انسان نسبت به تغییرات در ساختار تصویر (قدرت) حساس تر از تغییرات فاز تصویر است.

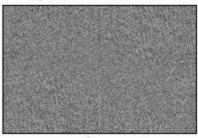
source 1

amplitude source 1

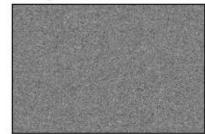
phase source 2

new image 1

phase source 1

source 2

amplitude source 2

new image 2

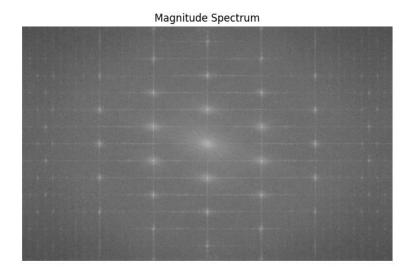
سوال 3:

این سوال عملی است و در اینجا گزارش آن آورده شده است.

a) ابتدا تصویر saffron.jpg را بخوانید و نویز تصویر را با تبدیل FFT حذف کنید. در حذف نویز از تمام مراحل خروجی گرفته و رسم کنید و علت کار خود را نیز توضیح دهید.

برای حذف نویر با تبدیل فوریه (FFT) مراحل زیر باید طی شوند:

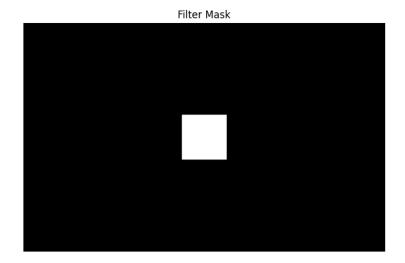
• اعمال FFT: FFT تصویر ورودی را محاسبه می کنیم تا دامنه فرکانس و فاز آن را بدست آوریم.

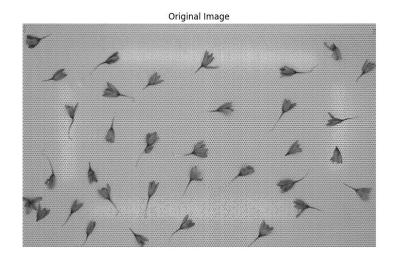
• فیلتر کردن:

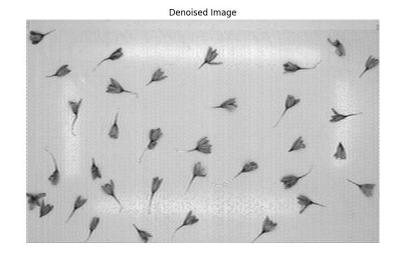
فرکانس های نویز را در حوزه فرکانس شناسایی و حذف میکنیم. برای اینکار یک threshold در نظر میگیریم و به کمک آن فرکانس های بالا (که احتمال نویز بودن آنها زیاد است) را حذف میکنیم در حالی که اجزای فرکانس پایین حفظ میشود.

نکته: انتخاب threshold نامناسب باعث کاهش کیفیت تصویر نیز ممکن است بشود، بنابراین اگر عدد خیلی کوچکی انتخاب شود، نویز ها را انتخاب شود بخش های زیادی از خود تصویر را هم از دست میدهیم، و اگر عدد خیلی بزرگی انتخاب شود، نویز ها را کاور نمی کند. (عدد های 50، 50، 70، 80، 90، 100، 100 و 150 برای threshold تست شدند و 100 انتخاب شد.)

• FFT معکوس: برای به دست آوردن تصویری که نویز آن حذف شده یک FFT معکوس انجام میدهیم. (نکته: اعمال تبدیل فوریه روی یک تصویر و سپس اعمال تبدیل فوریه رویش، به ما تصویر اصلی را خواهد داد.)

b) لبه یاب Canny را بر روی خروجی مرحله a اجرا کنید. برای لبه یاب از توابع آماده استفاده کنید. تمام پارامترهای تابع که مقداردهی میشوند، با ذکر دلیل توضیح داده شوند. مطلوب است در خروجی این مرحله فقط گلهای زعفران بمانند.

در لبه یاب 2 Canny آستانه داریم، که در اینجا نیز ورودی های تابع ما هستند.

آستانه 1 (ورودی اول):

این پارامتر مقدار "آستانه پایین" را تعریف می کند. این اولین آستانه مورد استفاده در مرحله "آستانه گذاری دو مرحلهای" الگوریتم تشخیص لبه Canny است. هر پیکسل دارای اندازه گرادیان شدت روشنایی است، پیکسل ای که اندازه بالاتر از آستانه 1 داشته باشد، به عنوان پیکسل لبه قوی در نظر گرفته می شود.

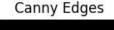
• آستانه 2 (ورودی دوم): 200

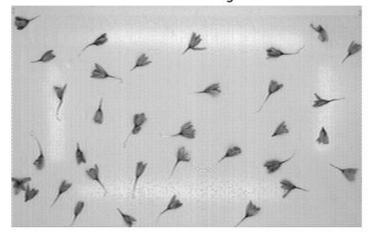
این پارامتر مقدار "آستانه بالا" را در مرحله "آستانه گذاری دو مرحلهای" مشخص می کند. این دومین آستانه مورد استفاده در این مرحله از الگوریتم تشخیص لبه Canny است. هر پیکسل ای که اندازه گرادیان شدت روشنایی آن کمتر از آستانه 2 باشد، حذف می شود، مگر اینکه به یک پیکسل لبه قوی متصل باشد.

آشکارساز لبه Canny بدین صورت کار می کند که ابتدا فیلتر گاوسی را روی تصویر ورودی برای " هموار کردن تصویر " اعمال می کند و نویز ها را تا حد امکان حذف می کند، سپس از "محاسبه گرادیان" روی تصویر برای یافتن اندازه و جهت لبه استفاده می کند. سپس، برای نازک کردن لبه ها، "حذف مقادیر غیربیشینه" که به آن "مهار غیر حداکثری" هم می گویند را اعمال می کند و در نهایت پیوند لبه ها را با "آستانه گذاری دو مرحلهای" انجام می دهد.

مقادیر آستانه (آستانه 1 و آستانه 2) تعیین می کنند که کدام لبه ها قوی و کدام ضعیف در نظر گرفته شوند و از این رو بر نتایج تشخیص لبه نهایی تأثیر می گذارند. تنظیم این آستانه ها می تواند تأثیر قابل توجهی بر لبه های شناسایی شده داشته باشد و امکان تنظیم دقیق فرآیند تشخیص لبه بر اساس ویژگی های خاص تصویر ورودی و خروجی مورد نظر را فراهم کند.

Denoised Image

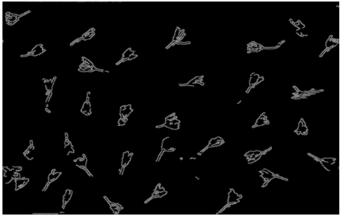

c) از تصویر بدست آمده (مرحله قبل b) گرادیان بگیرید و با استفاده از تابع arctan2 جهت گرادیانهای بدست آمده را محاسبه کنید.

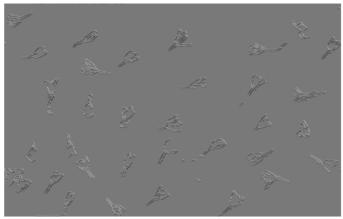
برای محاسبه گرادیان و جهت آن برای تصویر بدست آمده از بخش قبل باید 2 مرحله زیر انجام شود:

- ابتدا برای محاسبه گرادیان تصویر در جهت x و y ابتدا از یک فیلتر گرادیان، مانند Sobel استفاده می کنیم.
- سپس مقدار و جهت شیب ها را به ترتیب با استفاده از توابع قدر مطلق و arctan2 محاسبه می کنیم.

Gradient Direction

d) امتیازی: با استفاده از جهت گرادیان های بدست آمده، راه حلی برای بدست آوردن نقطه برش ساقه از گلبرگ ارائه دهید.

برای به دست آوردن نقطه تقاطع ساقه از گلبرگ در تصویری از گل ها با استفاده از جهت گرادیان های به دست آمده، می توان از تکنیک هایی مانند تشخیص لبه و تبدیل Hough استفاده کرد. ولی کل یک رویکرد جامع وجود دارد:

:Edge Detection •

از یک الگوریتم تشخیص لبه مانند Canny edge Detector برای تشخیص لبه ها در تصویر استفاده کنیم. این به شناسایی مرزهای گلبرگ و ساقه کمک می کند.

:Hough Transform •

از تبدیل Hough برای تشخیص خطوط در تصویر تشخیص لبه استفاده کنیم. با این کار میتوان خطوط مربوط به گلبرگ و ساقه را پیدا کرد.

تقاطع خط:

نقطه تلاقی خطوطی که گلبرگ ها و ساقه را نشان میدهند را پیدا میکنیم. این نقطه تلاقی را میتوان نقطه تلاقی ساقه با گلبرگ در نظر گرفت.

یادآوری Hough Transform:

ایده اصلی تبدیل Hough بر تغییر فضا و رای گیری است، هر خط در فضای (x,y) معادل با یک نقطه در فضای (m,c) است.

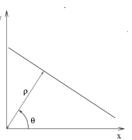
y = mx + c

Hough Transform تکنیکی است برای تشخیص اشکال هندسی ساده مانند خطوط، دایره ها و بیضی ها در یک تصویر استفاده میشود. البته از لحاظ محاسباتی گران محسوب میشود.

نحوه عملكرد Hough Transform آن نيز به شرح زير است:

- تشخیص لبه:
- اولین مرحله در Hough Transform معمولاً تشخیص لبهها در تصویر با استفاده از تکنیکهایی مانند آشکارساز لبه Canny است. این مرحله پیکسل هایی را در تصویر مشخص می کند که در آنها تغییر قابل توجهی در شدت وجود دارد که اغلب با مرزهای اشیا مطابقت دارد.
- فضای پارامتر:
 در Hough Transform، هر نقطه در تصویر لبهای (نتیجه مرحله قبل) با یک خط پتانسیل در تصویر اصلی مطابقت دارد. برای هر نقطه (x, y) در تصویر لبهای، تمام خطوط ممکنی را که از آن نقطه عبور می کنند در نظر می گیریم.
 - فضاى Hough:

پارامترهای یک خط در یک سیستم مختصات دکارتی دوبعدی معمولاً شیب m و نقطه قطع c (برای خطی که با معادله c با معادله c نشان داده می شود) است. با این حال، شیب c برای خطوط عمودی نامحدود می شود. برای جلوگیری از این امر، می توانیم خطوط را در یک فضای پارامتر متفاوت، به نام فضای Hough نشان دهیم. در فضای هاف، هر خط در فضای دکارتی مربوط به یک نقطه c (c به فضای هاف است، جایی که c نشان دهنده فاصله مبدأ تا خط در امتداد یک بردار نرمال، و c نشان دهنده زاویه بین بردار نرمال و محور c

:Acumulator Array •

برای یافتن خطوط در تصویر، در فضای Hough یک آرایه ایجاد می کنیم. هر عضو در این آرایه نشان دهنده یک خط احتمالی در تصویر اصلی است. سپس در تمام نقاط لبه تکرار می کنیم و برای هر نقطه (X, Y)، عنصرهای آرایه را که مربوط به خطوط عبوری از (X, Y) هستند افزایش می دهیم.

:Peak Detection •

پس از پردازش تمام نقاط لبه، آرایه مرحله قبل را برای یافتن پیک ها بررسی می کنیم. این قلهها خطوطی را نشان می دهند که بیشترین رای را دریافت کردهاند، که نشان دهنده شواهد قوی مبنی بر مطابقت آنها با خطوط واقعی در تصویر است.

• استخراج خط:

در نهایت خطوط مربوط به پیک های موجود در آرایه را استخراج می کنیم. این استخراج شامل تبدیل پارامترهای (ρ , θ) به مختصات دکارتی برای به دست آوردن خطوط در تصویر اصلی است.

سودوکد آن نیز به شرح زیر است:

- · Initialize accumulator H to all zeros
- For each edge point (x, y) in the image

For
$$\theta = 0$$
 to 180

$$\rho = x \cos \theta + y \sin \theta$$

$$H(\rho, \theta) = H(\rho, \theta) + 1$$

• Find the value(s) of (ρ, θ) where $H(\rho, \theta)$ is a large local maximum

سوال 4:

این سوال تئوری است.

a) سه مثال از روش ها یا ابزارهای مورد استفاده در Computer Vision را ارائه دهید که در آ نها تحلیل فوریه نقش مهمی را ایفا میکند، یا برای حل یک مسئله، یا برای کارآمدتر کردن محاسبات به کار میرود. برای هر یک از مثال های خود، علت و فایده آن را توضیح دهید.

تحلیل فوریه نقش مهمی در روش ها و ابزارهای مختلف مورد استفاده در بینایی ایفا می کند. در اینجا سه مثال همراه با توضیحات آنها آورده شده است:

فيلتر كردن تصوير:

روش /ابزار: فیلتر مبتنی بر تبدیل فوریه.

توضیح: تبدیل فوریه معمولاً در پردازش تصویر برای فیلتر حوزه فرکانس استفاده می شود. با تبدیل یک تصویر از حوزه فضایی به حوزه فرکانس با استفاده از تبدیل فوریه، می توانیم اجزای فرکانس آن را تجزیه و تحلیل کنیم. این به ما اجازه می دهد تا عملیاتی مانند فیلتر کردن فرکانس پایین گذر، بالا گذر یا باند گذر را برای حذف نویز، بهبود ویژگی ها یا انجام سایر دستکاری های تصویر انجام دهیم. فیلتر کردن در حوزه فرکانس اغلب کارآمدتر از انجام عملیات مشابه به طور مستقیم در حوزه فضایی است، به خصوص برای تصاویر بزرگ، که این به دلیل تبدیل شدن عملیات کانولوشن به یک ضرب ساده است.

مزایا: تکنیکهای فیلتر مبتنی بر فوریه روشی قدرتمند برای بهبود یا اصلاح تصاویر با دستکاری انتخابی اجزای فرکانس آنها ارائه میدهند. این کار کارهایی مانند کاهش نویز، بهبود لبه و استخراج ویژگی را امکان پذیر میکند که منجر به بهبود کیفیت تصویر و نتایج تجزیه و تحلیل میشود.

فشرده سازی تصویر:

روش/ابزار: تبديل كسينوس گسسته (DCT).

توضیح: DCT، یک نوع تبدیل فوریه، به طور گسترده در الگوریتم های فشرده سازی تصویر مانند JPEG استفاده می شود. DCT بلوک های داده های تصویر را از حوزه فضایی به حوزه فرکانس تبدیل می کند، جایی که بیشتر اطلاعات تصویر با چند ضریب فرکانس پایین نمایش داده می شود. این ضرایب را می توان به طور موثر تری نسبت به مقادیر پیکسل اصلی کوانتیزه و کدگذاری کرد و در نتیجه فشرده سازی با حداقل افت کیفیت تصویر را به همراه داشت.

مزایا: تکنیک های فشرده سازی تصویر مبتنی بر DCT کاهش قابل توجهی در اندازه فایل ارائه میدهند و در عین حال کیفیت تصویر قابل قبولی را حفظ می کنند. روشهای مبتنی بر DCT با متمرکز کردن فشرده سازی بر روی اجزای فرکانس بالا، به نسبتهای فشرده سازی بالا با افت ادراکی نسبتاً کمی دست می یابند که آنها را برای ذخیره و انتقال تصاویر بر روی کانالهای با پهنای باند محدود مناسب می سازد.

تشخيص اشيا:

روش/ابزار: تبدیل رادون و تبدیل هاف.

توضیح: تکنیکهای تحلیل فوریه مانند تبدیل رادون و تبدیل هاف برای الگوریتمهای تشخیص اشیا، بهویژه برای تشخیص خطوط و اشکال درون تصاویر، اساسی هستند. این تبدیل ها میتوانند الگوهای مربوط به خطوط، دایره ها و سایر اشکال هندسی را با تجزیه و تحلیل تجمع نقاط لبه در جهت ها و موقعیت های مختلف تشخیص دهند. به عنوان مثال، تبدیل رادون، خطوط مستقیم را با اندازه گیری مقدار ساختار خطی در جهات مختلف تشخیص میدهد، در حالی که تبدیل Hough خطوط و سایر اشکال را با نگاشت آنها به یک فضای پارامتر تشخیص میدهد.

مزایا: استفاده از تکنیکهای مبتنی بر فوریه برای تشخیص اشیا، استحکام را در برابر تغییرات مقیاس، چرخش و روشنایی فراهم می کند و آنها را برای طیف گستردهای از کاربردها مانند تشخیص خط در رانندگی خودکار، تشخیص بارکد و تجزیه و تحلیل تصویر پزشکی مناسب می سازد. علاوه بر این، این روشها می توانند به طور مؤثری با تصاویر پر سر و صدا یا به هم ریخته بر خورد کنند و دقت و قابلیت اطمینان سیستمهای تشخیص اشیا را بهبود ببخشند.

b) اگر F(u, v) تبدیل فوریه تصویر f(x, y) باشد، حاصل F(0, 0) را به دست آورید. (روابط ریاضی محاسبه را بنویسید.)

یادآوری فرمول های تبدیل فوریه:

$$f(x,y) = \frac{1}{MN} \sum_{u=0}^{M-1} \sum_{v=0}^{N-1} F(u,v) e^{+j2\pi(ux/M + vy/N)}$$

$$F(u,v) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x,y) e^{-j2\pi(ux/M + vy/N)}$$

حال مقدار ورودی را جاگذاری می کنیم:

$$F(0,0) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum f(x,y). e^{0}$$

 $e^0 = 1$ مى دانيم كە

$$F(0,0) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum f(x,y)$$

بنابراین، مولفه F(0,0) برابر است با مجموع تمام مقادیر پیکسل در تصویر اصلی f(x,y)، که با نتیجه به دست آمده با استفاده از تبدیل فوریه پیوسته مطابقت دارد.

این سوال عملی است و در اینجا گزارش آن آورده شده است. در این بخش توابع زیر پیاده سازی شده اند.

سوال 5:

خروجی	ورودى	كاربرد	نام تابع
2Dآرايه	ماتریس تصویر، ماتریس کرنل	محاسبه وزن همسایه های هر پیکسل	conv
-	اندازه، سیگما	فیلتر گوسی	gaussian_kernel
مشتق X	ماتریس تصویر	محاسبه مشتق جزئی X	partial_x
مشتق ۷	ماتريس تصوير	محاسبه مشتق جزئی γ	partial_y
اندازه گرادیان، جهت گرادیان	ماتریس تصویر	محاسبه گرادیان	gradient
تصویر با لبه های حداکثری	اندازه گرادیان، جهت گرادیان	حذف غیرحداکثری	non_maximum_suppression
لبه های قوی، لبه های ضعیف	ماتریس تصویر، آستانه بالا، آستانه پایین	آستانه 2 مرحله ای	double_thresholding
پیکسل های همسایه	لوکیشن پیکسل(x,y)، اندازه تصویر(h,w)	تشخیص همسایه های معتبر	get_neighbors
لبه ها	لبه های قوی، لبه های ضعیف	تشخیص لبه های ضعیف متصل به لبه قوی ها	link_edges
لبه های نهایی	ماتریس تصویر، اندازه کرنل، سیگما، آستانه بالا، آستانه پایین	اعمال الگوريتم canny	canny

سوال 6:

این سوال تئوری است.

a) میخواهیم از الگوریتم RANSAC برای یافتن پارامترهای یک دایره در تصویر استفاده کنیم. در صورتی که بدانیم تنها 40 درصد از لبه های تصویر مربوط به دایره مورد نظر است و بخواهیم با احتمال بالای 0.99 به پارامترهای صحیح دست پیدا کنیم، به چند تکرار نیاز است؟

ابتدا به توضيح الگوريتم RANSAC مي پردازيم.

Random sample consensus) RANSAC (Random sample consensus) یا همان "توافق نمونه تصادفی" بر اساس انتخاب تعداد محدودی از نقاط است که به صورت تصادفی نمونه برداری شده اند و آموزش میبیند سپس با آن ها یک مدل را میسازیم و با نقاط دیگر آن را صحت سنجی میکنیم و در نهایت بهترین مدل انتخاب میشود. به عبارت دیگر برای تخمین پارامترهای یک مدل ریاضی از مجموعهای از نقاط داده مشاهده شده که ممکن است حاوی نقاط پرت باشد، استفاده میشود.

برای بدست آوردن تعداد تکرار های مورد نیاز در این الگوریتم، در حالت ایده آل، باید تمام ترکیب های "دو نقطهای" را بررسی کنیم.

$$\frac{N(N-1)}{2}$$

اما در حالت غير ايده آل، فرمول آن به شرح زير است:

$$k = \frac{\log(1-p)}{\log\left(1 - w^s\right)}$$

که در فرمول بالا، w نسبت تعداد نقاط داخلی (inlier) به تمام نقاط است. و p احتمال یافتن یک مجموعه از نقاط بدون outlier است. و k نیز تعداد تکرار است.

اگر فرض کنیم برای تخمین یک خط تنها به دو نقطه نیاز داریم، احتمال آنکه یک مجموعه کاملا از نقاط w^2 است. اما در حالت کلی w^2 برابر تعداد نقاط مورد نیاز است.

توضيح گام به گام الگوريتم RANSAC به شرح زير است:

• مقداردهی اولیه:

یک زیرمجموعه انتخابی تصادفی از نقاط داده مشاهده شده (حداقل مورد نیاز برای تخمین پارامترهای مدل) را انتخاب می کنیم و از آنها برای ساخت یک مدل استفاده می کنیم.

• ساخت مدل:

یک مدل را با زیر مجموعه انتخاب شده از نقاط داده، می سازیم. مدل می تواند هر نمایش ریاضی ای باشد که با مسئله ای که می خواهیم حل کنیم، مطابقت داشته باشد. به عنوان مثال، اگر خطوط را در یک تصویر تشخیص می دهید، مدل ممکن است یک معادله خطی باشد.

• انتخاب درونی:

تعیین می کنیم کدام نقاط داده در مجموعه اصلی با مدل سازگار است. این معمولاً با محاسبه خطا یا فاصله بین هر نقطه داده و مدل انجام می شود. نقاط داده ای که خطاهای آنها زیر یک آستانه معین است، "غیرطبیعی" در نظر گرفته می شوند.

• ارزیابی مدل:

کیفیت مدل را با شمارش تعداد ورودیهای آن ارزیابی میکنیم. اگر تعداد ورودیها از یک آستانه از پیش تعریفشده فراتر رفت یا اگر مدل به اندازه کافی با دادهها مطابقت داشت، آن را به عنوان یک راه حل بالقوه در نظر میگیریم.

• شرايط خاتمه:

مراحل 1-4 را برای تعداد از پیش تعیین شده تکرار یا تا زمانی که معیار مناسب مدل مورد نظر برآورده شود، تکرار می کنیم.

• اصلاح مدل (اختیاری):

پس از تکرار برای تعداد معینی از تکرارها، ممکن است مدل را با استفاده از تمام موارد درونی (یعنی نقاط داده ای که به خوبی با مدل مطابقت دارند) اصلاح کنیم. این مرحله می تواند به بهبود دقت مدل نهایی کمک کند.

• خروجی:

پارامترهای مدل را برمی گردانیم که مطابق با مجموعه ای از ورودی هایی هستند که به بهترین وجه با مدل مطابقت دارند.

ایده کلیدی پشت RANSAC این است که حتی اگر مجموعه داده شامل نسبت قابل توجهی از نقاط پرت باشد (نقاط داده ای که با مدل مطابقت ندارند)، باز هم می توان با ساخت مکرر مدل به زیر مجموعه های داده، تخمین قوی از پارامترهای مدل به دست آورد. با تکرار چندین بار این فرآیند و انتخاب مدلی که بیشترین مقدار را دارد، RANSAC می تواند تخمین قابل اعتمادی از پارامترهای مدل ارائه دهد.

RANSAC به طور گسترده در کاربردهای مختلفی مانند برازش خط، برازش دایره، تخمین هموگرافی و موارد دیگر استفاده میشود، جایی که تخمین مدل قوی در حضور نقاط پرت ضروری است.

حال با توجه به فرمول و توضيحات بالا به حل سوال مي پردازيم.

ورودي هاي مساله:

$$P = 0.99$$

$$W = 0.4 (40\%)$$

(دايره نياز به حداقل 3 نقطه دارد) S = 3

$$k = \frac{\log(1 - 0.99)}{\log(1 - 0.4^3)} = \frac{\log(0.01)}{\log(0.936)} = \frac{-4.605}{-0.066} \approx 69.77$$

بنابراین، برای دستیابی به احتمال 0.99 برای یافتن پارامترهای صحیح دایره با استفاده از RANSAC، تقریباً به 70 تکرار نیاز داریم. از آنجایی که نمی توانیم کسری از یک تکرار داشته باشیم، آن را به نزدیکترین عدد صحیح گرد کردیم. بنابراین، ما به 70 تکرار نیاز داریم.

سوال 7:

قسمت a این سوال تئوری و بقیه عملی هستند و در اینجا گزارش آن ها آورده شده است.

a) میدانیم برای تشخیص خط از الگوریتم Hough و LSD استفاده می شود. این دو روش را از جنبه های مختلف با هم مقایسه کنید. (حداقل سه مورد را بررسی کنید.)

مقايسه دو الگوريتم Hough و Line Segment Detector) LSD) به شرح زير است.

رویکرد:

Hough Transform: تبدیل Hough با تبدیل نقاط موجود در فضای تصویر به خطوط در فضای پارامتر Hough کار می کند. سپس با یافتن پیک ها در فضای پارامتر Hough خطوط را در فضای تصویر شناسایی می کند.

LSD: LSD با استفاده از یک سری فرضیه های پاره خط مستقیماً بخش های خط را در فضای تصویر تشخیص میدهد. و با جستجوی تغییرات قابل توجه در شدت در طول یک خط، بخش های خط را تشخیص میدهد.

• پیچیدگی محاسباتی:

Hough Transform: تبدیل Hough سنتی می تواند از نظر محاسباتی گران باشد (به دلیل بردن تصویر به فضای دیگر و برگرداندن آن در انتها)، به خصوص برای تصاویر بزرگ یا زمانی که به یک فضای پارامتر با وضوح بالا نیاز است. با این حال، بهینه سازی هانی "تبدیل تصادفی هاف" و "تبدیل احتمالی پیشرونده هاف" به کاهش بار محاسباتی کمک می کنند.

LSD: LSD عموماً سریعتر از Hough Transform است، مخصوصاً برای کاربردهای بلادرنگ. این به طور موثر بخش های خط را در فضای تصویر بدون نیاز به تبدیل به فضای پارامتر تشخیص میدهد.

• استحکام در برابر نویز و انسداد:

Hough Transform: Hough Transform به دلیل رویکرد مبتنی بر رأی در فضای پارامتر تا حدی در برابر نویز و انسداد مقاوم است. با این حال، می تواند با صحنههای پیچیده که در آن چندین خط قطع یا همپوشانی دارند، مبارزه کند.

LSD: LSD به گونه ای طراحی شده است که در برابر نویز و انسداد جزئی مقاوم باشد. این می تواند بخش های خط را حتی در تصاویر پر سر و صدا یا زمانی که قسمت هایی از خطوط مبهم هستند تشخیص دهد.

• حساسیت پارامتر:

Hough Transform؛ عملکرد Hough Transform میتواند به تنظیم پارامتر حساس باشد، مانند آستانه تشخیص اوج در فضای پارامتر Hough و وضوح فضای پارامتر. Hough Transform حساسیت کمتری به تنظیمات پارامتر دارد. معمولاً به پارامترهای کمتری برای تنظیم نیاز دارد که استفاده از جعبه را آسان تر می کند.

• دقت تشخیص:

Hough Transform: Hough Transform تمایل دارد نتایج دقیقی را برای خطوط کاملاً مشخص، به ویژه در تصاویر تمیز با کمترین نویز ارائه دهد. با این حال، ممکن است با تشخیص خطوط کوتاه یا تکه تکه مشکل داشته باشد و در صحنه های درهم و برهم، مثبت کاذب ایجاد کند.

LSD (Line Segment Detector): LSD به ویژه در تشخیص بخش های کوتاه موثر است و می تواند خطوط تکه تکه شده را بهتر از Hough Transform کنترل کند. همچنین در صحنه های بهم ریخته کمتر مستعد ابتلا به موارد مثبت کاذب است.

به طور خلاصه، در حالی که Hough Transform و LSD معمولاً برای تشخیص خط استفاده می شوند، اما در رویکرد، پیچیدگی محاسباتی، استحکام، حساسیت پارامتر و دقت تشخیص متفاوت هستند. انتخاب بین دو روش بستگی به الزامات خاص برنامه مانند راندمان محاسباتی، استحکام در برابر نویز و پیچیدگی صحنه مورد تجزیه و تحلیل دارد.